

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Proemium

Regorius. In huiusmodi libri principio qnqz preci-
pue. prenotanda: videlicet q sit intentio: q materia: que
unitas. cuius philosophie supponat: quis modus agen-
ti: et qd lib. titulus. Intentio dñi gregorii in hac pñt-
copi: nomine ruit diversas pñstitutes et decretales epistolas pre-
decessorum suorum in duas
sa dispias uolumia seu
compilatiōes: que diffi-
cultates studiū inge-
rebant: in vñā cōpilatio-
ne resecatis superfluis ad
vulnare legem ac stu-
dentium reducere. p ut i
eiusdē dñi gregorii con-
stitutione euidentius de-
clarat. **L**itteraria ī h
opere sunt ipse pñstituto-
nes: et decretales epistole
sub singulis titulis col-
locate. **A**uritas est ut
bis lectis et intellectis scia-
mō discernerē in equū et
iniquū: et vnicuique redi-
dere qd suū ē: et in h iu-
stitia cōficitur: ut insti. de-
sist. et iur i pñ. et. q. i.
et. q. i. duonissimā. **S**up
ponitur ethice. i. morali
scietie: sicut et alij libri iuri-
ris. vnde etiam dicit im-
perator: legibus nostris
bonum mores intēdim⁹
corriger. C. de secund.
mip. l. i. **L** Hod⁹ agē
di talis est. Dividit enī
opus suum in qnqz par-
tes. In prima parte tra-
ctat de summa trinitate
et fide catholica et de con-
stitutiōibus de rescriptis
de iudicib⁹ et eorum officijs. In seba parte tractat de iudicijs et cooperan-
tibus ad iudicia. In tertia parte tractat de vita et honestate clericorum et re-
bus eorum et ecclesiasticis. In quarta de spōsalib⁹ et matrimonij et impedimentis eorum. In quinta de accusatiōib⁹ et criminib⁹ et penitentia eorum. Et sic termi-
nat tractatū suū ipsū dividens in qnqz partes ad similitudinem qnqz se-
sū corporis: quos qlibet q iudicat habere debet: aliter non est idone⁹ iu-
der. sic enim oīs copula coniugalis restricta est vsqz ad quartū gradū ad
similitudinem quattuor humorū vel elementorū corporis humani: vt. j. d. cō-
san. et affi. nō debet. h. phibitio. **D**ices Gregor⁹ episcop⁹ seru⁹ suo
rū dei. et. et hic est libri titul⁹.

Seru⁹. sic etiam imperator appellat se seru⁹. C. de offi. pre. pretor
aphrice. l. i. circa pñ. vel dic q dicit et hñlitate: qd maior est vestrū: si
at sic minister vester. i. q. i. null⁹ pñmas matth. p. luce. p. i. et mar. c. et
vel seru⁹ dicit: qd sicut per seru⁹ acqñs domino. insti. per qd perso. no-
bis acq. circa prin. ita etiam per dominū papā cuiuslibet ecclesie potest ac-
qri. j. de censi. cu instantia: in particula q decisa est de prin. j. vi. li. pen.
ecclesia. i. sic per imperatore acqñs hoib⁹. in auē. cōsti. que digni. fi. li-
be. a pa. po. h. illib⁹ quoqz. col. vi. et noctes ducit insomnes: vt subiecti sib⁹
omni gete consistant: in auē. vt indices sine quoquo suffra. in prin. col.
vij. et. j. de resti. spo. c. frequens.

Silijs. bene dicit filijs: qd solūmodo pñriarchas archiepōs et epōs fra-
tres appellat: oēs alios filios. j. de cri. fal. quam graui.
Bonone cōmoratibus. et ita nō in castris: qm si in castris studeat:
beneficia ex prīilegio sibi cōcessa occasiōe studij hñfe non obent. j. d. cle.
nō resi. tue fraternitatis. **D**revera ex quo dicit bonone: non vñ qd alijs
mittant alibi studentib⁹. et sic nō tenent recipere hñc cōpilationez: qd lñfe
pape non extendit ad alios qd ad eos quibus mittitur vel que cotine-
tur in eis. ar. j. de offi. dele. p. et. g. et. c. gratum. et. c. cum olim. Sed non
est ita. omnes enim tenent ad obseruationem hñc cōpilationis: sed. p-
pter studiū quod est bonone cōmunius et generalius precipue in utroqz
iure: et ibi quasi de oib⁹ partib⁹ mundi sunt studentes ideo poti⁹ bondie
diriguntur: et ita omnes tenent hñc compilationem obseruare. que nec
possent nec debent singulorū aurib⁹ intimari. vi. di. quod dicitis. et. j. d.
post. prela. ad hec. et constitutio principis post duos mēles a tempore pu-
blicationis omnes astrigit: in auē. ut facte noue consti. circa prin. col. v.
et. j. de sen. excō. nouerit.
Salutem. per talem salutationē non tollit excōdicatio: si aliq schola-
res vel magistri essent excōdicati tēpore publicationis. j. de sen. excō. si ali-
quādo vbi de hoc. Ber.

Rer pacificus. Primo ponit exordiū in quo excludit finalem

inten-
tus iuris generalis. Seco narrationē in qua ostendit finalē intentū huius cō-
pilationis seu iuris particularis: ibi sane. Tertio excludit ibi: volentes. Prima
subdiuidit: qd primo ponit finē viatoris. et. hois ad quē a deo disposit⁹ est. Se
cūdo cām deuiatōis ab hoc fine ibi: hñ effrenata. Tertio ut ad debitū finē viator
deducat excludit legē necessariā et ostendit tres virtutes ac pñpetates legis ibi: i. d. qz

lex. pdit scda ps subdiuidit: ga

Priso ponit euētū circa ostium

tides ecclasiasticas correendi sū

mittēdas: et pñit materiā et cāz

impulsuā hui⁹ cōpilationis. Se

cūdo excludit cām finalē ibi: ad

cōz. Tertio cāz coadiuvatiā

ibi: p. dilectū. Quarto formalē

ibi: resecatis. Et hec diuīsio sus-

cit p. summario. Abbas sic.

Rer. alibi appellat impera-

tor. vi. q. iii. iulianus.

Pacificus. qui ut pacē do-

ceret venit in mundū. xxiij. q. i.

nisi bella. regnū tñ eius nō est

de hoc mūdo. e. cā. q. iii. h. i. et

in euāgeliō Jo. c. xviii. T. 3.

Disposuit. s. p. pñudentiā

et pñdestinationē nō necessitate

qz vasis ire. et. xxiij. q. iii. nabu

chodonosor. de pe. di. iii. h. sic

itaqz. et pñcedētib⁹ et seqnib⁹. h

Subditos. i. pñdestinatos

qui etiā peccāt corā dñō dicūt

peccare: de pe. di. i. et uenit: qui

etiā si peccāt: nihilomin⁹ salua

buntur. de pe. di. iii. sic itaqz.

Contra primū dictū est. de pe.

di. iii. h. b. hanc societatem.

Pudicos. i. castos. sic et

perator subditos suos castitatiē

suare horat. vnde dicit: casti-

tas sola est que cum fiducia po-

sibilis ē deo alias pñtare i. auē.

de lenib⁹. h. sanctim⁹. col. iii.

Drodiga. quia non solum rerum: sed etiam faimē quis pdig-

betur. C. de his qui pe. no. l. i. j. de ex. prela. ex lfis. et talis crudeli-

suā negligit. xij. q. i. nolo. et vere. qz oīs etas ab adolescētia prona-

xij. q. i. omnis etas. et omnis creatura sub vitio est. de pe. di. ii. h. c.

et humana natura quodāmodo labitur ad delicta. in auē. de mon-

igis. col. i. et proclu⁹ est hoīum cursus ad voluptatē et natura ē im-

xj. q. iii. pclu⁹ vñ claudian⁹. Proclu⁹ vñ claudian⁹. Proclu⁹ vñ claudian⁹. et cō-

ga vñ sibi pñia lñfa ista: qz pñmo dñrit cupiditas: qz qui est cupidus i-

sic intellige cupiditas referit qñtū ad retentionē tēporaliū: prodiga-

tionē virtutum. qz vñ expellit aliud. xxij. q. i. cui renunciati-

p. **L**itigia. hoc ideo dicit: qz humana natura prona est ad dissen-

ces. pñben. qz diuersitatē. et. ff. ad trebel. qz poterat. et de cō. di. iii. si

tis. et. ff. de arbi. item si vñus. h. ult. et nouas deproperat edere for-

iu. enu. l. i. h. sed qz diuine: et natura introductiō est: vt plura sint i-

cabula. ff. de prescrip. uer. naturalis. vnde dicit imperator: qz nau-

quotidie nititur inuenire. vt in auē. quibus modis naturales effi-

mi. et. sui. h. si qz uero. col. vi. et id nouis morbis noua cōuenit ant-

ri. j. de iura. calū. ceterum. et uaria experimenta morboz uaria u-

media inuenire. l. di. ut constitueret: et qz medicamenta morbis eti-

negocijs: in auē. hec pñstitutio que inouat constitutionē in prin. col.

nouo emergunt: nouo aurilio indiget. ff. de inter. ac. d. etate. h. ex-

pos. lega. l. plane. et. ff. de uen. inspicien. l. i. in prin. et. j. de offi. de-

et. j. de exceptio. pastoralis. j. de testi. pñtium. et. c. penultimo.

Justicia. que ab alijs virtutib⁹ augeri et ad mai⁹ apparci⁹ de-

referendaris. h. propterea. col. i.

Libello repudiij. quem olim maritus dabant uori. j. de diuor.

fi. et. ff. de diuor. l. i. h. in repudijs.

Proditur. ut humana coerceatur audacia et tuta sit inter im-

tia. iij. di. facte sunt aut. nam per leges nemo benefacere cogitur.

reprobetur. xij. q. v. ad fidem.

Limitē: limes est agroz discretio. unde uerius. Limes erat p-

discerneret agri. j. de v. sig. forus.

Honeste uiuat et. bec sunt tria precepta legis de quibus hal-

